

Limity wyszkolonych członków w jednostkach OSP

Wymagania i limity dotyczące wyszkolonych członków w jednostkach Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) regulowane są przez przepisy krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG). Od 1 lipca 2026 roku obowiązuje *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego*, *jak również Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (i wyłączania ich z tego systemu)*, które podniosły minimalne limity i standardy wyszkolenia dla jednostek operujących w systemie.

Przemysław Gogojewicz

Krajowy system ratowniczo-gaśniczy ma na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez:

1) likwidację lub ograniczenie zagrożeń występujących z powodu powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
2) ratownictwo techniczne;
3) ratownictwo chemiczne;
4) ratownictwo ekologiczne;
5) ratownictwo medyczne.

Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ramach posiadanych sił i środków współpracuje z właściwymi organami i podmiotami podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem czynnikiem biologicznym, w tym podczas zdarzeń o charakterze terrorystycznym. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w ramach posiadanych sił i środków bierze udział w likwidacji zagrożenia, w tym w działaniach ratowniczych, w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego.

➢ **Do KSRG może zostać włączona jednostka, która posiada:**

1) co najmniej jeden średni lub ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy umożliwiający konstrukcyjnie wyjazd w co najmniej 4-osobowej obsadzie;
2) co najmniej 12 ratowników spełniających wymagania dotyczące bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych;
3) skuteczny system łączności powiadamiania i alarmowania;
4) co najmniej 5 urządzeń spełniających minimalne wymagania techniczno-funkcjonalne określone dla sprzętu łączności pracującego w sieciach radiowych jednostek ochrony przeciwpożarowej na potrzeby działań ratowniczych;
5) sprzęt umożliwiający wykonywanie czynności ratowniczych w ramach kwalifikowanej pierwszej pomocy – zestaw ratownictwa medycznego R-1 oraz AED;
6) co najmniej 4 komplety sprzętu ochrony układu oddechowego;
7) wyposażenie w środki ochrony indywidualnej dla co najmniej 12 ratowników;
8) wyposażenie niezbędne do prowadzenia działań ratowniczych z zakresu ratownictwa technicznego na drogach, w tym zestaw narzędzi hydraulicznych.

PRZYKŁAD PRAKTYCZNY

Pytanie

Jak powinien zostać zorganizowany system ratowniczo-gaśniczy?

Odpowiedź

Na podstawie §1 *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego*, system ratowniczo-gaśniczy powinien posiadać:

– szczegółowe funkcjonowanie;
– szczegółowy sposób sporządzania powiatowych i wojewódzkich planów ratowniczych oraz przeprowadzania analiz zagrożeń oraz analiz zabezpieczenia operacyjnego;
– sposób likwidacji lub ograniczenia zagrożeń występujących z powodu powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
– system ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego i medycznego;
– opracowany system dysponowania do działań ratowniczych;
– oprofilowany system kierowania działaniem ratowniczym;
– system współpracy w ramach posiadanych sił i środków z właściwymi organami i podmiotami podczas zdarzeń nadzwyczajnych wywołanych zagrożeniem czynnikiem biologicznym, w tym podczas zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
– system likwidacji zagrożenia, w tym działań ratowniczych, w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego;
– ustalony sposób prowadzenia dokumentacji działań ratowniczych oraz dokumentacji funkcjonowania KSRG;
– ustalony sposób organizacji odwodów operacyjnych oraz organizacji stanowisk kierowania.

Współdziałanie w akcjach ratowniczych

Komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej, komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej lub Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej może zawrzeć umowę cywilnoprawną z podmiotami, które dobrowolnie godzą się współdziałać w akcjach ratowniczych, odpowiednio na obszarze powiatu, województwa lub kraju.

PRZYKŁAD PRAKTYCZNY

Pytanie

Co powinna zawierać umowa cywilnoprawna podpisywana przez komendanta z ochotnikami?

Odpowiedź

Umowy cywilnoprawne powinny określać co najmniej:

1) gotowość operacyjną i podwyższoną gotowość operacyjną, z uwzględnieniem czasu dysponowania sił i środków;
2) postępowanie w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego ludzi, nagłych zagrożeń życia i zdrowia zwierząt lub wystąpienia nagłego zagrożenia mienia lub środowiska;

3) zakres współdziałania w celu zachowania ciągłości i skuteczności działań ratowniczych wobec zagrożonych i poszkodowanych osób, środowiska lub mienia;
4) organizację łączności na potrzeby działań ratowniczych;
5) zabezpieczenie logistyczne działań ratowniczych;
6) udział w aktualizacji analiz zagrożeń oraz analiz zabezpieczenia operacyjnego;
7) udział w aktualizacji wybranych elementów powiatowych lub wojewódzkich planów ratowniczych;
8) udział w ćwiczeniach ratowniczych;
9) udział w analizowaniu działań ratowniczych;
10) częstotliwość i zakres prowadzenia inspekcji gotowości operacyjnej;
11) ponoszenie kosztów wyposażenia, osobowych i innych związanych bezpośrednio z udziałem w akcji ratowniczej, w tym kosztów materiałów zużywalnych, stosownych ubezpieczeń i profilaktyki medycznej, w tym odtwarzanie zniszczonych lub zużytych środków ratowniczych;
12) obszar chroniony.

KSRG

Podmiot ratowniczy to podmiot, do którego zadań należy ochrona życia, zdrowia, mienia lub środowiska. Natomiast podmioty KSRG to jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 *Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej* (tekst jednolity – Dz.U. z 2025 r., poz. 188), włączone do KSRG, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych.

Ważne

Podmioty KSRG na obszarze powiatu realizują:
1) podstawowe czynności ratownicze;
2) specjalistyczne czynności ratownicze – w przypadku gdy na terenie powiatu posiadają siły i środki umożliwiające podjęcie tych czynności.

Ważne

W przypadku gdy podmioty KSRG na terenie powiatu nie posiadają sił i środków umożliwiających podjęcie specjalistycznych czynności ratowniczych, specjalistyczne czynności ratownicze realizują siły i środki podmiotów KSRG zadysponowane z obszaru województwa.

Podmioty KSRG będące jednostkami ochrony przeciwpożarowej tworzą na potrzeby działania ratowniczego następującą strukturę:
1) rota – dwuosobowy zespół ratowników wchodzący w skład zastępu lub specjalistycznej grupy ratowniczej;
2) zastęp – pododdział liczący od dwóch do sześciu ratowników, w tym dowódcę, wyposażony w pojazd przystosowany do realizacji zadania ratowniczego;
3) sekcja – pododdział składający się z dwóch zastępów, w tym dowódca;
4) pluton – pododdział składający się z trzech do czterech zastępów, w tym dowódca;
5) kompania – pododdział składający się z ośmiu do szesnastu zastępów oraz dowódca;
6) batalion – oddział składający się z trzech do pięciu kompanii oraz dowódca i sztab;
7) brygada – związek pododdziałów i oddziałów oraz dowódca i sztab;
8) specjalistyczna grupa ratownicza – pododdział przeznaczony do realizacji specjalistycznych czynności ratowniczych.

Organizacja funkcjonowania KSRG przez komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, na obszarze powiatu, powinna obejmować:
1) opracowanie analiz zagrożeń oraz analiz zabezpieczenia operacyjnego;
2) opracowanie powiatowego planu ratowniczego;
3) ustalenie sieci podmiotów KSRG i ich obszarów chronionych;

Ważne

W przypadku gdy siły i środki podmiotów KSRG i innych podmiotów uczestniczących w działaniu ratowniczym na terenie powiatu są niewystarczające, czynności ratownicze realizują również siły i środki podmiotów KSRG zadysponowane z obszaru województwa.

4) aktualizację danych dotyczących gotowości operacyjnej i podwyższonej gotowości operacyjnej;
5) ustalenie metod powiadamiania w sytuacji wystąpienia nagłego lub nadzwyczajnego zagrożenia;
6) przemieszczanie sił i środków KSRG do czasowych miejsc stacjonowania;
7) ustalenie metod powiadamiania, alarmowania i współdziałania podmiotów podczas działań ratowniczych;
8) wdrożenie systemu dysponowania sił i środków do działań ratowniczych.

Organizacja funkcjonowania KSRG przez komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, na obszarze województwa, powinna obejmować:

1) opracowanie analiz zagrożeń oraz analiz zabezpieczenia operacyjnego;
2) opracowanie wojewódzkiego planu ratowniczego;
3) ustalanie obszarów chronionych dla specjalistycznych grup ratowniczych oraz dla podmiotów KSRG przewidzianych do realizacji zadań poza terenem własnego działania;
4) aktualizację danych dotyczących gotowości operacyjnej odwodów operacyjnych na obszarze województwa oraz w ramach pomocy transgranicznej;
5) dysponowanie sił i środków specjalistycznych grup ratowniczych i odwodów operacyjnych na obszarze województwa;
6) ustalanie zasad powiadamiania i współdziałania podmiotów na obszarze województwa podczas działań ratowniczych. ❑

Ważne

W przypadku gdy siły i środki podmiotów KSRG z terenu województwa są niewystarczające, czynności ratownicze realizują również podmioty KSRG zadysponowane z obszaru kraju.

CAŁY ARTYKUŁ
dostępny w serwisie wakcji.pl!